

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ
РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І
ПЕРЕКЛАДУ

Кафедра італійської і французької
філології та перекладу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Кафедра	Кафедра італійської і французької філології та перекладу
Факультет	Факультет романської філології і перекладу
Викладач	Д. філол. наук., проф. Філоненко Н.Г., завідувач кафедри італійської і французької філології та перекладу
Статус дисципліни	дисципліна вільного вибору
Курс, семестр	2 рік, III семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі: лекції – 20/6 год. семінарські заняття – не передбачено практичні заняття – 10/4 год. самостійна робота – 60/80 год.
Мова викладання	Українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	<p>Дисципліна «Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи» належить до переліку дисциплін вільного вибору аспіранта. Вона спрямована на поглиблення і систематизацію знань аспірантів про історичні орієнтири і культурні контексти мистецтва перекладу Античності, Середньовіччя, Відродження, Класичної, Просвітницької діб та сучасності у країнах романського мовного ареалу; про віхи розвитку перекладознавства ХХ- поч. ХХІ століття, а також перспективи сучасних перекладознавчих концепцій.</p> <p>У межах цього курсу аспіранти опановують вміннями оперувати концептуальними та методологічними знаннями у перекладознавстві на підґрунті системного світогляду, окреслювати і розв'язувати широке коло</p>

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Романське перекладознавство: історія,
сучасність, перспективи»

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки / В Культура,
мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія / В11 Філологія

Освітньо-наукова програма
Філологія у вимірах сьогодення:
мовознавство, літературознавство,
перекладознавство

	<p>проблем і завдань у перекладознавчому дослідженні; формулювати фундаментальну перекладознавчу проблему, робочі гіпотези досліджуваної проблеми на основі знань про досягнення романського перекладознавства; подавати результати власних наукових досліджень з перекладознавства; послуговуватися набутими системними знаннями з романського перекладознавства для аналізу та синтезу ідей; задіювати здобутки основних передових концепцій романського перекладознавства; використовувати знання історії розвитку та сучасного стану, теоретичної і практичної проблематики та термінології перекладознавства романського вектору у власній дослідницько-інноваційній діяльності; здійснювати наукове дослідження з дотриманням принципів академічної доброчесності.</p>
<p>Мета вивчення дисципліни <i>(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)</i></p>	<p>Сприяти <i>формуванню у аспірантів-філологів системи наукових знань</i> про етапи виникнення, становлення, розвитку й перспектив, спектру проблематики і напрямів перекладознавчих студій романського вектору у контексті загальносвітових та вітчизняних історико-культурних тенденцій і перекладацьких підходів, що формуватиме в аспірантів необхідні для здійснення наукових розвідок у галузі перекладознавства знання та вміння проведення досліджень на матеріалі романських мов; підтримувати <i>усвідомлення аспірантами необхідності дотримання норм професійної етики, академічної доброчесності та розширення загального культурного світогляду, формування здатності</i> планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку, стратегій дослідницького самовдосконалення, <i>виховання професійних і особистісних якостей аспіранта, необхідних для здійснення науково-дослідної та викладацької діяльності.</i></p>
<p>Результати навчання <i>(Чому я навчуся на цій дисципліні?)</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Характеризувати теоретичні засади романського перекладознавства, аналізувати, порівнювати різні напрями і школи, перекладознавчі концепції. 2. Збирати, систематизувати, критично аналізувати та оцінювати дані, формулювати гіпотези, окреслювати широке коло проблем романського перекладознавства, пропонуючи шляхи їх вирішення. 3. Аналізувати набуті системні знання з романського перекладознавства та ефективно використовувати результати аналізу для синтезу ідей у власній науковій діяльності. 4. Використовувати знання з романського перекладознавства у професійній комунікації для зміцнення зв'язків із світовою науковою спільнотою у цій галузі із повним дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності науковця та освітянина для успішного здійснення науково-дослідної та професійної діяльності. 5. Знаходити оптимальні шляхи взаємодії у науковому колективі, вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань у галузі перекладознавства, з колегами, широкою науковою спільнотою з країн мов романського ареалу.

6. Презентувати результати власних наукових досліджень з перекладознавства усною та письмовою відповідно до специфіки, однією з романських мов, а також англійською та академічною українською мовами

7. Брати на себе відповідальність за результати власних досліджень, діяти автономно та самостійно, із дотриманням принципів академічної доброчесності.

8. Планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку і самовдосконалення в науково-дослідній та викладацькій діяльності.

9. Застосовувати сучасні методики й технології обробки результатів перекладознавчих досліджень, для організації і забезпечення власної наукової діяльності та у підготовці наукових публікацій й особистої документації, працювати з наукометричними базами даних

10. Визначати методологічні засади перекладознавчого дослідження, самостійно розробляти й запроваджувати методологію перекладознавчого дослідження з урахуванням результатів перекладознавчих розвідок, розширяти методи проведення експериментальних досліджень.

Компетентності

(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)

1. Усвідомлення ролі і розуміння концептуальних та методологічних знань у перекладознавстві крізь системний світогляд, зокрема засвоєння основних передових перекладознавчих концепцій у романістиці, знання історії розвитку та сучасного стану, теоретичної і практичної проблематики та термінології перекладознавства романського вектору.

2. Здатність збирати й аналізувати дані із застосуванням сучасних інформаційних технологій для перекладознавчого дослідження романського вектору, систематизувати, критично інтерпретувати, інформацію та здійснювати наукове дослідження з дотриманням принципів академічної доброчесності.

3. Здатність подавати результати власних наукових досліджень з перекладознавства усною та письмовою відповідно до специфіки, однією з романських мов, а також англійською та академічною українською мовами.

4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у перекладознавчому дослідженні, формулювати фундаментальну перекладознавчу проблему, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, розширювати та переоцінювати професійну практику і вже існуючі знання з романського перекладознавства.

5. Здатність ефективно і толерантно працювати в команді, вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань у галузі перекладознавства, з колегами, широкою науковою спільнотою з країн мов романського ареалу.

6. Здатність планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну перекладознавчу діяльність, діяти самостійно й автономно, демонструвати персональну відповідальність; ставитися критично до власних наукових досягнень і здобутків інших дослідників.

7. Здатність проводити постійну інформаційно-пошукову роботу, працювати з наукометричними базами даних та застосовувати сучасні методики й технології обробки результатів перекладознавчих досліджень, для організації і забезпечення власної наукової діяльності та у підготовці

наукових публікацій й особистої документації.
 8. Здатність ефективно задіювати набуті системні знання з романського перекладознавства для аналізу та синтезу ідей, у власній дослідницько-інноваційній діяльності.
 9. Здатність окреслювати методологічні засади комплексного філологічного дослідження у сфері перекладознавства, самостійно розробляти й запроваджувати методологію дослідження, яка базується на результатах наукових перекладознавчих розвідок романського вектору, удосконалювати методи проведення експериментальних досліджень.

Види занять і їхній розподіл за годинами

№ з/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна/ вечірня форма			Заочна форма				
		Ра- зом	у тому числі			Ра- зом	у тому числі		
			лек- ції	семінар- ські/ практич- ні заняття	само- стійна робота		лек- ції	семінар- ські/ практич- ні заняття	само- стійна робота
Модуль I									
Змістовий модуль I. «Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи»									
1.1	Переклад від Античності до Середньовіччя (від Цицерона, Горация, Теренція до святого Ієроніма та святого Августина; переклади Біблії у країнах Середземномор'я, внесок релігійних і наукових перекладів у перекладознавчі дослідження; переклад у доби Відродження, Класицизму, Просвіництва; роль освіти і друкарства у появі перекладів світської і наукової літератури (Дю Белле, Доле, Сайоль, Дідро, Дюбос, Буало, Маріво).		4	2	10	22	1	1	20
1.2.	Переклад у ХХ-ХХІ столітті. Інтерпретативна теорія (Паризька школа, Даніца Селескович, Маріан Ледерер), лінгвістичний і літературознавчий напрями; міжкультурний вектор.		4	2	10	12	1	1	10
2.1.	Розвиток романського перекладознавства у 50-80 роках ХХ століття. (Ж. Мунен, Ж.-Р. Ладміраль, А. Мешоннік); новітнє перекладознавство від 90х років ХХ століття до поч. ХХІ століття; вплив єгипетської, грецької та римської культур, а також діячів церкви та історичних постатей на розвиток перекладознавчої думки; функційний, комунікативний, прагматичний підходи.		6	2	20	33	1	2	30

3.1	Міждисциплінарні перекладозначі дослідження романського вектору; нові технології у перекладознавстві; семіотичний підхід, корпусне перекладознавство, ергономічний підхід; постколоніальна теорія у романському перекладознавстві; сучасні французькі, бельгійські, швейцарські та іспанські перекладознавчі спілки.		6	4	20	23	1	2	20	
	Разом годин за модулем 1					90	6	4	80	
	Усього годин	90	20	10	60	60	2	4	54	

Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи

Теми:

1 «Історія перекладу у європейських країнах романських мов від Античності до сьогодення»

1.1. Переклад від античності до середньовіччя (від Цицерона святого Ієроніма та святого Августина); переклад Середземномор'я, внесок релігійних і наукових досліджень; переклад у доби Відродження, Класицизму, освіти і друкарства у появі перекладів світської і наукової літератури (Дале, Сайоль, Дідро, Дюбос, Буало, Мариво).

1.2. Переклад у XX-XXI столітті. Інтерпретативна теорія (Селескович, Маріан Ледерер), лінгвістичний і літ-ературний міжкультурний вектор.

2. «Становлення і розвиток перекладознавчої думки романського вектору»

2.1. Розвиток романського перекладознавства у 50-80 роках XX століття до поч. XXI століття; вплив єгипетської культури, а також діячів церкви та історичних перекладознавства; функційний, комунікативний, прагматичний.

3. Перспективи сучасного романського перекладознавства: міждисциплінарність і автотомія

3.1. Міждисциплінарні перекладозначі дослідження романського вектору; нові технології у перекладознавстві; семіотичний підхід, корпусне перекладознавство, ергономічний підхід, постколоніальна теорія у романському перекладознавстві; сучасні французькі, бельгійські, швейцарські та іспанські перекладознавчі спілки.

Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності з вивчення навчальної дисципліни «*Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи*» здійснюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)).

Рейтинг вираховується в рейтингових балах, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 4-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС.

Система оцінювання результатів навчання аспірантів з дисципліни «Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи»

Види навчальної діяльності аспіранта	Аудиторна навчальна робота аспіранта	Самостійна навчальна робота аспіранта	Модульна контрольна робота
--------------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------------	----------------------------

	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Індивідуальна презентація з обраної лінгвопоестологічної проблематики	
Максимальна кількість балів	5	5	5	5	5	5	20	50

Модульний контроль. Семестровому контролю з навчальної дисципліни «*Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи*» передую написання аспірантами модульної контрольної роботи.

**Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з дисципліни
«Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи»**

Модульна контрольна робота включає 2 завдання, з яких кожне оцінюється за наступними критеріями. Відповідь на кожне завдання модульної контрольної роботи оцінюється за 25-бальною шкалою.

23-25 балів виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання завдання.

18-22 бали виставляються за умови, що відповідь правильна, повна, змістовна, послідовна, але містить незначні помилки у викладі теоретичного матеріалу і практичного розв'язання проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

15-17 балів виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична, є неточності і помилки в розкритті проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

14 балів і менше виставляється за умови відсутності вичерпаної відповіді на питання, наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань аспіранта.

Виконане завдання має включати такі складники: обґрунтування актуальності, викладення змісту, висновки.

Максимальна кількість балів за виконану МКР становить 50.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання аспірантів на першому етапі вивчення дисципліни.

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота аспіранта 2. Модульна контрольна робота (МКР) 3. Залік	50 50

Аспірант вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Незалежно від форми здобуття третього рівня вищої освіти (очної (денної і вечірньої) і заочної) аспіранти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

У разі неможливості аспірантам вечірньої та заочної форми здобуття освіти відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, вони складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Аспіранти погоджують цей графік із викладачем і відділом науково-дослідної роботи. Графік повинен бути затверджений проректором з наукової роботи.

Якщо аспіранти денної форми здобуття вищої освіти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми терміни відпрацювання аспірантами денної форми здобуття освіти пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра іспанської та французької філології і доводить до відома аспірантів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання.

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Художнє текстотворення у світлі сучасних інтерпретативних теорій» проводиться у формі заліку за обсягом усього навчального матеріалу,

визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік (“зараховано / не зараховано”), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують оцінку “зараховано” і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік.

Якщо аспірант на заліку отримав підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою “не зараховано”, то, крім цієї оцінки, у відомості обліку успішності йому незалежно від набраного семестрового рейтингового балу виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

На заліку у графі відомості обліку успішності “Відмітка про залік” викладач виставляє:

- оцінку за залік за національною шкалою (“зараховано”);
- кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу аспіранта з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);
- оцінку за шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E).

В Індивідуальний навчальний план аспірант записує точну назву дисципліни (аббревіатури не допускаються), кількість годин і кредитів, підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою, кількість балів за 100-бальною шкалою і оцінку за шкалою ЄКТС.

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)

Для успішного освоєння дисципліни аспіранти повинні *знати*: еволюційний шлях становлення й розвитку світового і вітчизняного перекладознавства від античності до сьогодення; прогресивні теорії та концепції в сучасному перекладознавстві, соціокультурні особливості країн мов романського ареалу, методи наукового аналізу і структурування мовного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів; *вміти*: правильно оперувати методологічним апаратом і користуватись спеціальною термінологією сучасного перекладознавства з огляду на різні школи та напрями; аналізувати текст оригіналу та застосовувати перекладацькі стратегії (здійснення передперекладацького аналізу тексту; визначення правильної перекладацької стратегії; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для здійснення адекватного перекладу), презентувати текст перекладу, застосовувати методологічне, організаційне та правове підґрунтя, необхідне для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті та захисту інтелектуальної власності на її результати.

1. Гриценко, С. (2022). The language innovations of the 2022 Russo-Ukrainian war [Мовні інновації 2022 року під час російсько-української війни]. *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Literary Studies. Linguistics. Folklore Studies*, 2(32), 9–13. <https://doi.org/10.17721/1728-2659.2022.32.02>
2. Кам'янець, А. (2024). Constructing competing discourses of the Russo-Ukrainian war: Journalistic translation in wartime [Конструювання конкуруючих дискурсів російсько-української війни: журналістський переклад під час війни]. *Cognition, Communication, Discourse*, 29, 25–41. <https://doi.org/10.26565/2218-2926-2024-29-02>
3. Ткачівська, М. Р., & Щерба, Р. (2022). Переклад кризь призму міжкультурної комунікації (на прикладі українського перекладу роману Гранаха *Da geht ein Mensch*). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»*, 57
4. Філоненко Н.Г. (2022) Переклад і перекладознавство у західноєвропейських країнах поширення романських мов: історія, напрями, персоналії. New development horizons of philological science. “Izdevnieciba “Baltija Publishing”. С.382-409. (розділ у колективній монографії). ISBN 978-9934-26-248-7 <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-248-7-17>
5. Чередниченко, О. (2024). Переклад і перекладознавство в незалежній Україні: Підсумки та перспективи. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Іноземна філологія*, 1(54), —. <https://doi.org/10.17721/if.54.23.1>
6. Шмігер, Т. (2022). Ревізія принципів для історії українського перекладознавства: урок Пряшівської України. *Мова*, 37, 13–21.
7. Ballard M. (2013). *Histoire de la traduction. Repères historiques et culturels*. Bruxelles : De Boeck Supérieur.
8. Ballard, M. (éd.) (2006). *Qu'est-ce que la traductologie ? Traductologie*. Arras : Artois Presses Université.
9. Bassnett S. (2002). *Translation Studies*. New York and London: Psychology Press.
10. Berman, A. (1995). *Pour une critique des traductions*, Paris, Gallimard.
11. Bertazzoli, R. (2006). *La traduzione: teorie e metodi*, Carocci.
12. Blanc, Ch. Le (2019). *Histoire naturelle de la traduction*, Paris, Les Belles Lettres.
13. Blanco M. (2021). Considérations sur le castillan à l'âge d'or de la traduction (1540-1570). *e-Spania*, (40). <https://doi.org/10.4000/e-spania.41343>

14. Brun-Trigaud G. (dir.). (2015). *Contacts, conflits et créations linguistiques*. Éditions du Comité des travaux historiques et scientifiques. <https://doi.org/10.4000/books.cths.1185>
15. Buridant C. (2003) Le rôle des traductions médiévales dans l'évolution de la langue française et la constitution de sa grammaire. *Médiévales*. N° 45. <https://doi.org/10.4000/medievales.637>
16. Campetella M. (2009). Les traductions du latin en italien des XVe-XVIe siècles. *Traduire*. N° 221. <https://doi.org/10.4000/traduire.356>
17. Canepari M. (2016). *Linguistica, lingua e traduzione. I Fondamenti*. libreriauniversitaria.it edizioni.
18. Chevalier, J.-Cl. et Delport, M.-F. (1995). *Problèmes linguistiques de la traduction : L'horlogerie de Saint-Jérôme*, Paris, L'Harmattan.
19. Chevrel Yves et Masson Jean-Yves (2014 - 2017). *Histoire des traductions en langue française*, Paris, Verdier.
20. D'hulst L. (1995). Pour une historiographie des théories de la traduction : questions de méthode. *TTR*. N° 8(1). <https://doi.org/10.7202/037195ar>
21. Delisle J. (2003). L'Histoire de la Traduction. *FORUM / Revue Internationale d'Interprétation Et De Traduction / International Journal of Interpretation and Translation*. N°1(2). <https://doi.org/10.1075/FORUM.1.2.01DEL>
22. Delisle J., Woodsworth J. (1995). *Les traducteurs dans l'histoire*. University of Ottawa Press.
23. Dolet É. (1540). *La manière de bien traduire d'une langue en autre : d'avantage de la punctuation de la langue françoise plus des accents d'ycelle*. <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k505680/f48.item>
24. Duché-Gavet V. (2016). « ... ce que je ne doute » : traduire à la Renaissance. *Meta*. N° 61(1). <https://doi.org/10.7202/1036983ar>
25. Evdokimova L. (2003). La traduction en vers et la traduction en prose à la fin du XIIIe et au début du XIVe siècles : quelques lectures de la Consolation de Boèce. *Le Moyen Age*. <https://doi.org/10.3917/rma.092.0237>
26. Falkovskaya I. (2015). Ambiguïté de la traduction : entre l'Antiquité et les Temps Modernes . *La traduction : sa nécessité, ses ambiguïtés et ses pièges*. Éditions du Comité des travaux historiques et scientifiques. <https://doi.org/10.4000/books.cths.1031>.
27. Filippi R. (1984). La théorie de la traduction en Italie au XIXe siècle. *Équivalences*. N°15(1). <https://doi.org/10.3406/equiv.1984.1090>
28. Filippi R. (1992). La théorie de la traduction en Italie au XXe siècle (1900-1960). *Équivalences*. 21(1). <https://doi.org/10.3406/equiv.1992.1143>

29. Foz C. (1998). *Le Traducteur, l'Église et le Roi Espagne, XIIe et XIIIe siècle*. University of Ottawa Press.
30. Galonnier A. (Ed.). (2003). *Boèce ou la chaîne des savoirs: Actes du colloque internationale de la Fondation Singer-Polignac (Paris 8-12 juin 1999)*. Leuven: Peeters.
31. García J.O. (2017). Los estudios de traducción y el mundo hispánico: conceptos y ubicación. *Revista Electrónica Matices en Lenguas Extranjeras*. Nº10. <https://doi.org/10.15446/male.n10.68180>
32. Garnier B. (2000). Compte rendu de [Michel Ballard. Claude-Gaspar Bachet de Méziriac, « De la traduction » [1635], Artois Presse Université. *TTR*. Nº13(1). <https://doi.org/10.7202/037399ar>
33. Guidère M. *Introduction à la traductologie*. Bruxelles : De Boeck Supérieur, 2008. 176 p.
34. Guidère, M. (2010). *Introduction à la traductologie : penser la traduction : hier, aujourd'hui, demain*, De Boeck, coll. "Traducto", 2e éd.
35. Hareau, E.; Sclavo, L. (2018). *El traductor, artífice reflexivo*. Montevideo.
36. Heusch C. (2018). Penser la traduction au Moyen Âge. Problèmes et perspectives. *Cahiers d'études hispaniques médiévales*. Nº41. <https://doi.org/10.3917/cehm.041.0009>
37. Hulst, L. d' (1990). *Cent ans de théorie française de la traduction. De Batteux à Littré (1748-1847)*. Lille, Presses universitaires de Lille.
38. Hurtado Albir, A. (2001). *Traducción y Traductología: Introducción a la traductología*. Madrid: Cátedra.
39. Ladmiraal J.-R. (2010). Traduction philosophique et traduction spécialisée, même combat ? *Synergies, Tunisie*. Nº 2.
40. Ladmiraal, J.-R. (1994). *Traduire : théorèmes pour la traduction*, Paris, Gallimard, 1994.
41. Ladmiraal, J.-R. (2014). *Sourcier, cibliste*, Paris, Les Belles Lettres, 2014.
42. Launay, M. de (2006). *Qu'est-ce que traduire ?*, Paris, Vrin, coll. "Chemins philosophiques".
43. Lavieri, A. (2007). *Translatio in fabula. La letteratura come pratica teorica del tradurre*, pref. di J.-R. Ladmiraal, Editori Riuniti, Roma.
44. Lederer M. (2016). Interpréter pour traduire – La Théorie Interprétative de la Traduction (TIT). *Équivalences*. Nº43(1-2). <https://doi.org/10.3406/equiv.2016.1479>
45. Lo Presti E. (2007) La filosofia nel suo sviluppo storico: la prospettiva storiografica di Marsilio Ficino e l'influenza dei dotti bizantini Giorgio Gemisto Pletone e Giovanni Basilio Bessarione. Alma Mater Studiorum Università di Bologna. Dottorato di ricerca in Filosofia, 19 Ciclo. [DOI 10.6092/unibo/amsdottorato/169](https://doi.org/10.6092/unibo/amsdottorato/169)

46. Lungu-Badea G. (2010). Dichotomies, trichotomies, quadrichotomies dans la « théorie traductologique » de J.-R. Ladmiral. *Translationes*. №2. <https://doi.org/10.2478/tran-2014-0031>
47. Mattioli, E. (1993). *Contributi alla teoria della traduzione letteraria*, Aesthetica, Palermo.
48. Meschonnic, H. (1999). *Poétique du traduire*, Paris, Verdier,.
49. Moulinier-Brogi L. (2018). Traduire au Moyen Âge, traduire le Moyen Âge. *Médiévales*. №75. <https://doi.org/10.4000/medievales.8973>
50. Mounin G. (1963). *Les Problèmes théoriques de la traduction*. Gallimard.
51. Mounin, G. (1965). *Teoria e storia della traduzione*, Einaudi.
52. Navarro Domínguez F. (2010). La théorie de la traduction en Espagne. *Traduction*. №55(1). <https://doi.org/10.7202/039604ar>
53. Ordóñez López O., Sabio Pinilla, J.A. (2015). *Historiografía de la traducción en el espacio ibérico: Textos contemporáneos*. Ediciones de la Universidad de Castilla La Mancha.
54. Osimo B. (2002). *Storia della traduzione. Riflessioni sul linguaggio traduttivo dall'antichità ai contemporanei*. U. Hoepli.
55. Ost, F. (2009). *Traduire. Défense et illustration du multilinguisme*, Paris, Fayard.
56. Pais C. (1997). *Teoria Diacrónica da Tradução Portuguesa: Antologia: séc. XV-XX*. Lisboa: Universidade Aberta.
57. Prado Paz C. de *La contribution traductologique de Michel Ballard, fondement d'une école?* [Tesis, Universidad de Valladolid], 2016. 104 p.
58. Raková Z. (2014). *Les théories de la traduction*. Masarykova univerzita Brno.
59. Riediger, H. (2018). *Teorizzare sulla traduzione*, Laboratorio Weaver
60. Sabio Pinilla J. A. (dir.). (2009). *La traducción en la época ilustrada: Panorámicas de la traducción en el siglo XVIII*. Granada : Editorial Comares.
61. Sabio Pinilla J.A., Fernández Sánchez, M.M. (2003). El Humanismo renacentista y la traducción en Portugal en los siglos XVI y XVII. *Seis estudios sobre la traducción en los siglos XVI y XVII: (España, Francia, Italia, Portugal)*. Granada : Editorial Comares.
62. Salmon, L. (2003). *Teoria della traduzione: storia, scienza, professione*.
63. Santoyo J.-C. (2009). *La traducción medieval en la Península Ibérica (siglos III-XV)*. León: Universidad de León.
64. Saussure F. de. *Cours de linguistique générale*, Paris: Payot, 1995. 520 p.
65. Terracini, B. A. (1983). *Il problema della traduzione*, a cura di Bice Mortara Garavelli, Serra e Riva.

66. Vega Cernuda M.Á., Pulido M. (2013). La historia de la traducción y de la teoría de la traducción en el contexto de los estudios de la traducción. *MonTI. Monografías De Traducción E Interpretación*. №5. <https://doi.org/10.6035/MonTI.2013.5.1>
67. Villarroe I M. (2010). *De la pratique à la théorie : analyse de la traduction de El juguete rabioso de Roberto Arlt par Antoine Berman* [Thèse ou Mémoire numérique / Electronic Thesis or Dissertation]. <http://hdl.handle.net/1866/5152>
68. Vinay J.-P., Darbelnet (1958). *J. Stylistique comparée du français et de l'anglais: méthode de traduction*. Paris: Didier, Montréal: Beauchemin.
69. Чередниченко, О.І. (2007), *Про мову і переклад*. – К.: Либідь.

Додаткова:

- Ballard, M. (éd.) (1992). *De Cicéron à Benjamin. Traducteurs, traductions, réflexions*, Lille, Presses universitaires du Septentrion.
- Blanc, Ch. Le (2009). *Le complexe d'Hermès. Regards philosophiques sur la traduction*, Ottawa, Presses de l'Université d'Ottawa.
- Dejica, D., & Toma, A. (2025). Exploring the impact of mental translation on communicative language teaching and learning in Romanian schools. *Swedish Journal of Romanian Studies*, 8(1), 103–109. <https://doi.org/10.35824/sjrs.v8i1.27631>
- Dueck, E. (2014) *L'étranger intime. Les traductions françaises de l'œuvre de Paul Celan (1971-2010)*, Berlin, DeGruyter,
- Eco, U. (2003). Dire quasi la stessa cosa, Bompiani.
- Han, B. (2021). A review on the volume *Translation Studies and Information Technology. Romanian Journal of English Studies*, 18(1), 190–193. <https://doi.org/10.1515/rjes-2021-0020>
- Ladmiral, J.-R. (1995). « La traductologie: de la linguistique à la philosophie », Thèse d'habilitation à diriger des recherches soutenue à l'Université de Paris X-Nanterre, le 21 janvier 1995, sous la direction de Michel Arrivé et sous la présidence de Paul Ricoeur.
- Lautel-Ribstein, F. (éd.) (2009). *Traduction et Philosophie du Langage*, n°2, Revue SEPTET *Des mots aux actes*.
- Lautel-Ribstein, F. et Fort, C. (éds.) (2013). *La rhétorique à l'épreuve de la traduction*, Revue SEPTET, *Des mots aux actes*, n° 5, décembre 2013.
- Lautel-Ribstein, F. et Lavieri, A. (éds.) (2013). *L'âge épistémologique de la traduction*, Revue SEPTET *Des mots aux actes*, n° 4, août.
- Lautel-Ribstein, F. et Masson J.-Yves, (éds.) (2012). *Jean-René Ladmiral : une œuvre en mouvement*, Revue SEPTET *Des mots aux actes* n°3, septembre.

	<p>12. Lavieri A. (éd.) (2004). <i>La traduction entre philosophie et littérature</i>. Paris-Torino, L'Harmattan.</p> <p>13. Lavieri, A. (2005). <i>Esthétique et poétiques du traduire</i>, Modène, Mucchi.</p> <p>14. Meschonnic H. (2007). L'enjeu du traduire est de transformer toute la théorie du langage. <i>Équivalences</i>. №34(1-2). https://doi.org/10.3406/equiv.2007.1316</p> <p>15. Osimo B., Osimo S.A. (2021). <i>Distorsione cognitiva, distorsione traduttiva e distorsione poetica come cambiamenti semiotici</i>.</p> <p>16. Steiner, G. (1975). <i>Dopo Babele. Aspetti del linguaggio e della traduzione</i>, Garzanti.</p> <p>17. Ursa, A. I. (2023). Modernizing the Divine Book: Translation strategies and language evolution in the Bible across English and Romanian. <i>Swedish Journal of Romanian Studies</i>, 8(1), 1–15. https://doi.org/10.35824/sjrs.v8i1.26531</p> <p>18. Vegliante, J.-Ch. (1996). <i>D'écrire la traduction</i>, Paris.</p>
<p>Форми і способи поточного та семестрового контролю</p>	<p>Контроль результатів навчання аспіранта з дисципліни «Художнє текстотворення у світлі сучасних інтерпретативних теорій» здійснюється у формі <i>вхідного, поточного, модульного та підсумкового (семестрового) контролю</i>. Механізм і критерії оцінювання оприлюднюються кафедрою іспанської та французької філології на своєму сайті та інформаційному стенді та доводяться до відома аспірантів до початку навчального року.</p> <p><i>Вхідний контроль</i> застосовується як передумова успішної організації вивчення дисципліни. Він дає змогу визначити наявний рівень знань аспірантів і слугує орієнтиром для реалізації індивідуального підходу в процесі викладання дисципліни та визначенні форм організації освітнього процесу і методів навчання.</p> <p><i>Поточний контроль</i> успішності аспірантів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності аспіранта. Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок аспірантів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.</p> <p>Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспірантів здійснюється за <i>накопичувальною системою</i>.</p>

Затверджено на засіданні кафедри італійської та французької філології та перекладу протокол № 15 від «19» червня 2025р.

Завідувач кафедри

Філоненко Н.Г.